Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U000254

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-01-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безпалько Валентина Василівна

2. Bezpalko Valentyna Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.09

Назва наукової спеціальності: Рослинництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-12-2018

Спеціальність за освітою: 7.130103 - Плодоовочівництво і виноградарство

Місце роботи здобувача: Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Код за ЄДРПОУ: 00493741

Місцезнаходження: вул. Алчевських (Артема), 44, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29

Тема дисертації:

1. Екологічно безпечні способи підвищення урожайності пшениці озимої та ячменю ярого в умовах східної частини Лісостепу України

2. Ecologically safe methods of increasing the yield of winter wheat and spring barley in the conditions of the eastern part of the forest-steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об’єкт досліджень: процеси розвитку рослин, формування врожайності, товарної і посівної якості насіння пшениці озимої та ячменю ярого під впливом фізичних, біологічних і хімічних способів стимуляції насіння. Мета: розробити екологічно безпечні способи підвищення врожайності пшениці озимої та ячменю ярого в умовах східної частини Лісостепу України шляхом передпосівного опромінювання насіння зернових колосових культур мікрохвильовим полем надзвичайно високих частот з подальшою його обробкою регуляторами росту рослин і протруйником насіння Вітавакс 200 ФФ. Методи: загальнонаукові, спеціальні

(польовий, біохімічний, статистичний, розрахунковий). Новизна. Уперше в умовах східної частини Лісостепу України вирішено такі наукові задачі: установлено оптимальні режими мікрохвильового опромінення насіння полем надзвичайно високої частоти (МХП НВЧ), потужністю 0,9 кВт на 1 кг насіння з експозицією 45 секунд та потужністю 1,8 кВт на 1 кг насіння з експозицією 15 секунд на установці УМВК-1, які забезпечують підвищення енергії проростання та схожості насіння й зумовлюють зростання врожайності пшениці озимої та ячменю ярого; розроблено екологічно безпечні способи передпосівної обробки насіння пшениці озимої та ячменю ярого МХП НВЧ. Результати. Вдосконалення елементів технологій вирощування пшениці озимої і ячменю ярого в східній частині лісостепової зони України шляхом застосування мікрохвильового опромінення насіння у поєднанні з передпосівною обробкою насіння регуляторами росту рослин або вдвічі зменшеною нормою протруйника забезпечують: збільшення енергії проростання та лабораторної (польової) схожості насіння пшениці озимої на 5–7 %, зниження рівня поширеності і розвитку кореневих гнилей у посівах пшениці озимої, підвищення вмісту сирої клейковини на 2,8 %, білка в зерні – на 0,4 %, збільшення врожайності насіння на 0,24 т/га, додаткового прибутку – на 1059–1073 грн/га; підвищення лабораторної схожості насіння ячменю ярого на 1–2 %, зниження рівня поширеності і розвитку кореневих гнилей, збільшення врожайності зерна ячменю ярого сорту Аспект на 0,17–0,20 т/га (або на 4,9–5,8 %) та сорту Виклик на 0,17–0,32 т/га (або на 4,6–8,6 %) і підвищенню додаткового прибутку на 606–1336 грн/га. Розроблено “Спосіб оздоровлення посівів озимих зернових культур”. Ступінь впровадження. Ефективність застосування опромінення насіння підтверджено виробничою перевіркою у господарствах різних форм власності Харківської області на площі 331 га, додатково отримано 83,9 тонн якісного насіння або зерна. Приріст урожайності 5п8 %, що забезпечило отримання загального додаткового прибутку 284,880 тис. грн. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування АПК України.

2. The object of the research: processes of plant development, the formation of yield, marketable and sown seed qualities of winter wheat and spring barley under the influence of physical, biological and chemical methods of seed stimulation. The aim: to devise ecologically safe methods for increasing the yield of winter wheat and spring barley in conditions of the eastern part of the forest-steppe of Ukraine by applying pre-sowing irradiation of cereal crops seeds with super high frequency field with the subsequent treatment by plant growth regulators and Vitavaks 200 FF protectant. Methods: general scientific, special (field, biochemical, statistical, calculative). Novelty. For the first time the following scientific problems were solved for the eastern part of the forest-steppe of Ukraine: optimal regimes of seed irradiation with super high frequency (SHF) field were established, namely, energy consumption was 0.9 kW per kg of seeds with an exposure time of 45 sec, or 1.8 kW per 1 kg of seeds with an exposure time of 15 sec using UMVK-1 installation. These optimal regimes contributed to the increased energy of shooting, better plant germination and higher yields of winter wheat and spring barley; ecologically safe methods of the pre-sowing treatment of winter wheat and spring barley seeds by means of SHF field irradiation were developed. Results. The improvement of growing technologies of winter wheat and spring barley in the eastern part of the forest-steppe of Ukraine by applying irradiation of seeds with super high frequency (SHF) field in combination with the pre-sowing seed treatment with plant growth regulators or halved norms of seed treater resulted in increased shooting energy and laboratory (field) germination of winter wheat by 5 – 7%, ensured a decrease in the prevalence and development of root rot in winter wheat, increased the content of the raw gluten by 2.8%, grain protein – by 0.4%, grain yield increased by 0.24 t/ha, additional income – by 1059-1073 UAH/ha; laboratory germination of spring barley increased by 1 – 2 %, the prevalence and development of root rot decreased, the grain yield of Aspect spring barley variety increased by 0.17 – 0.20 t/ha (4.9 – 5.8%) and that of Vyklyk spring barley variety increased by 0.17 – 0.32 t/ha (4.6 – 8.6%), additional income was 605 – 1336 UAH/ha. A patent "A way of winter grain crops enhancement" has been obtained. The level of implementation. The application efficiency of the seed irradiation was proved during the practical use in households of various forms of ownership in Kharkiv region on the total area of 331 ha; 83.9 tons of quality seeds or grains were additionally harvested. Yield increase by 5 – 8% resulted in additional income of 284 880 UAH. The sphere of implementation: scientific institutions of NAAS and Ministry of APF of Ukraine, higher educational establishments, agricultural

enterprises of AIC of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буряк Юрій Іванович
2. Buriak Yurii Ivanovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рожков Артур Олександрович
2. Rozhkov Artur Oleksandrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собко Микола Геннадійович

2. Sobko Mykola Hennadiiovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кириченко Віктор Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кириченко Віктор Васильович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.